

СЛАБКОЗБУРЕНІ СИСТЕМИ ЛІНІЙНИХ ІНТЕГРО-ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ

І. А. Головацька

*Ін-т математики НАН України
Україна, 01601, Київ, вул. Терещенківська, 3*

We obtain conditions for bifurcation, at the point $\varepsilon = 0$, of solutions of weakly perturbed systems of linear integro-differential equations on the line segment $[a, b]$. A converging iteration procedure for finding a solution as a partial sum of the Laurent series is proposed.

Получены условия бифуркации из точки $\varepsilon = 0$ решений слабовозмущенных систем линейных интегро-дифференциальных уравнений на отрезке $[a, b]$. Предложена сходящаяся итерационная процедура нахождения решений в виде части ряда Лорана.

1. Постановка задачі. Вивченню умов існування розв'язків систем лінійних інтегро-диференціальних рівнянь і побудові методів відшукування розв'язків таких задач присвячено роботи [1–3].

Розглянемо систему інтегро-диференціальних рівнянь зі збуренням вигляду

$$\dot{x}(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x(s) + B(s)\dot{x}(s)] ds = f(t) + \varepsilon \int_a^b [K(t, s)x(s) + K_1(t, s)\dot{x}(s)] ds. \quad (1)$$

Припустимо, що $A(t)$, $B(t)$ — $(m \times n)$ -, $\Phi(t)$ — $(n \times m)$ -, $f(t)$ — $(n \times 1)$ -, $K(t, s)$ і $K_1(t, s)$ — $(n \times n)$ -вимірні матриці, компоненти яких належать простору $L_2[a, b]$; стовпчики матриці $\Phi(t)$ лінійно незалежні на $[a, b]$.

Будемо вважати, що породжуюча система

$$\dot{x}(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x(s) + B(s)\dot{x}(s)] ds = f(t), \quad (2)$$

яку отримуємо з (1) при $\varepsilon = 0$, нерозв'язна, тобто встановлений у роботі [1] критерій розв'язності неоднорідної системи (2) не виконується. Відповідно

$$\tilde{b} = \int_a^b [A(s)\tilde{f}(s) + B(s)f(s)] ds, \quad \tilde{f}(t) = \int_a^t f(s) ds,$$

$$\Psi(t) = \int_a^t \Phi(s) ds, \quad \Psi_0(t) = [\Psi(t), I_n],$$

I_n — одинична матриця порядку n ,

$$D = \left[I_m - \int_a^b [A(s)\Psi(s) + B(s)\Phi(s)] ds, - \int_a^b A(s) ds \right]$$

— відома $(m \times (m + n))$ -вимірنا матриця, P_D — ортопроектор на ядро матриці D , $P_{D_{r_1}}$ — $((m + n) \times r_1)$ -вимірна матриця, яка складається з повної системи r_1 лінійно незалежних стовпчиків матриці-ортопроектора P_D , $r_1 = m + n - n_1 > 0$, $d_1 = m - n_1$, $n_1 = \text{rank } D$, $X_{r_1}(t) = \Psi_0(t)P_{D_{r_1}}$, $X_{r_1}(t)$ — $(n \times r_1)$ -вимірна матриця, P_{D^*} — ортопроектор на ядро матриці D^* , $P_{D_{d_1}^*}$ — $(d_1 \times m)$ -вимірна матриця, яка складається з повної системи d_1 лінійно незалежних рядків матриці-проектора P_{D^*} , D^+ — псевдообернена (за Муром–Пенроузом) [3] до D матриця.

Теорема 1. Нехай $\text{rank } D = n_1$. Система інтегро-диференціальних рівнянь (2) є розв’язною тоді і тільки тоді, коли функція $f(t)$ задовольняє умову

$$P_{D_{d_1}^*} \tilde{b} = 0.$$

При виконанні цієї умови система (2) має r_1 -параметричну сім’ю розв’язків

$$x(t) = X_{r_1}(t)c_{r_1} + F(t), \quad F(t) = \tilde{f}(t) + \Psi_0(t)D^+\tilde{b}.$$

Отже, припустимо, що умова $P_{D_{d_1}^*} \tilde{b} = 0$ не виконується.

Виникає питання: чи можна за допомогою лінійного збурення звести систему (2) до розв’язної? А якщо можна, то якими повинні бути складові збурених матриць $K(t, s)$, $K_1(t, s)$ в інтегро-диференціальній системі (1), щоб вона стала розв’язною при довільних неоднорідностях $f(t) \in L_2[a, b]$?

2. Основний результат. Розв’язок системи (1) будемо шукати у класі вектор-функцій $x(t)$ таких, що

$$x = x(t, \varepsilon) : x(\cdot, \varepsilon) \in D_2[a, b], \quad \dot{x}(\cdot, \varepsilon) \in L_2[a, b], \quad x(t, \cdot) \in C(0, \varepsilon_0].$$

Буде показано, що існування розв’язку задачі (1) істотно залежить від $(d_1 \times r_1)$ -вимірної матриці

$$B_0 := P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(s) \int_a^s \int_a^b [K(\tau, s)X_{r_1}(s) + K_1(\tau, s)\dot{X}_{r_1}(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ \left. \left. + B(s) \int_a^b [K(s, \tau)X_{r_1}(\tau) + K_1(s, \tau)\dot{X}_{r_1}(\tau)] d\tau \right] ds \right).$$

Теорема 2. Нехай $\text{rank } B_0 = n_2 < d_1$ і система інтегро-диференціальних рівнянь (1) зі збуренням задовольняє вказані вище умови так, що породжуюча ($\varepsilon = 0$) система (2) не є розв'язною. Тоді якщо виконується умова

$$P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0, \quad (3)$$

то система (1) має ρ -параметричну ($\rho = n + m - n_1 - n_2$) сім'ю розв'язків у вигляді збіжного ряду при фіксованому $\varepsilon \in (0; \varepsilon_*]$:

$$x(t, \varepsilon) = \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k x_k(t, c_\rho) \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho \quad \forall t \in [a, b]. \quad (4)$$

Доведення. Для доведення даного факту застосуємо метод Вішика – Люстерника [4], який дозволяє знайти ефективні коефіцієнти умови виникнення розв'язків системи (1) для будь-якого $t \in [a, b]$ у вигляді частини ряду Лорана за степенями малого параметра ε :

$$x(t, \varepsilon) = \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k x_k(t, c_\rho) = \frac{x_{-1}(t, c_\rho)}{\varepsilon} + x_0(t, c_\rho) + \varepsilon x_1(t, c_\rho) + \varepsilon^2 x_2(t, c_\rho) + \dots \quad (5)$$

Підставимо ряд (5) у систему (1) і зрівняємо коефіцієнти при однакових степенях ε . При ε^{-1} для знаходження $x_{-1}(t)$ отримаємо однорідну систему

$$\dot{x}_{-1}(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_{-1}(s) + B(s)\dot{x}_{-1}(s)] ds = 0.$$

Згідно з [3] однорідна система інтегро-диференціальних рівнянь завжди має r_1 лінійно незалежних розв'язків $x_{-1}(t, c_{-1}) = X_{r_1}(t)c_{-1}$, де r_1 — вимірний вектор, стовпчик $c_{-1} \in \mathbb{R}^{r_1}$ буде визначено з умови розв'язності рівняння відносно $x_0(t)$.

При ε^0 для визначення $x_0(t)$ одержимо систему

$$\dot{x}_0(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_0(s) + B(s)\dot{x}_0(s)] ds = f_{-1}(t), \quad (6)$$

де $f_{-1}(t) = f(t) + \int_a^b [K(t, s)x_{-1}(s, c_{-1}) + K_1(t, s)\dot{x}_{-1}(s, c_{-1})] ds$.

Умова розв'язності системи (6) має вигляд $P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}_{-1} = 0$, де $\tilde{b}_{-1} = \int_a^b [A(s)\tilde{f}_{-1}(s) + B(s)f_{-1}(s)] ds$, $\tilde{f}_{-1}(t) = \int_a^t f_{-1}(s) ds$. Підставимо значення \tilde{b}_{-1} у вказану умову розв'яз-

ності:

$$\begin{aligned}
 P_{D_{d_1}^*} & \left(\int_a^b \left[A(s) \int_a^s \int_a^b \left[K(\tau, s) X_{r_1}(s) + K_1(\tau, s) \dot{X}_{r_1}(s) \right] ds d\tau + \right. \right. \\
 & \left. \left. + B(s) \int_a^b \left[K(s, \tau) X_{r_1}(\tau) + K_1(s, \tau) \dot{X}_{r_1}(\tau) \right] d\tau \right] ds \right) c_{-1} = \\
 & = -P_{D_{d_1}^*} \int_a^b \left[A(s) \tilde{f}(s) + B(s) f(s) \right] ds.
 \end{aligned}$$

Звідси отримаємо алгебраїчну систему відносно $c_{-1} \in R^{r_1}$:

$$B_0 c_{-1} = -P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}, \quad (7)$$

де

$$\begin{aligned}
 B_0 := P_{D_{d_1}^*} & \left(\int_a^b \left[A(s) \int_a^s \int_a^b \left[K(\tau, s) X_{r_1}(s) + K_1(\tau, s) \dot{X}_{r_1}(s) \right] ds d\tau + \right. \right. \\
 & \left. \left. + B(s) \int_a^b \left[K(s, \tau) X_{r_1}(\tau) + K_1(s, \tau) \dot{X}_{r_1}(\tau) \right] d\tau \right] ds \right).
 \end{aligned}$$

Для того щоб система (7) була розв'язною для довільних неоднорідностей $f(t) \in L_2[a; b]$, достатньо, щоб виконувалась умова $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$. Тоді

$$\bar{c}_{-1} := -B_0^+ P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}, \quad c_{-1} = \bar{c}_{-1} + P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho,$$

де B_0^+ — псевдообернена до B_0 матриця. У цьому випадку система відносно $x_{-1}(t)$ має ρ -параметричну сім'ю розв'язків

$$\bar{x}_{-1}(t, \bar{c}_{-1}) := X_{r_1}(t) \bar{c}_{-1}, \quad x_{-1}(t, c_\rho) = \bar{x}_{-1}(t, \bar{c}_{-1}) + X_{r_1}(t) P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Оскільки $\text{rank } P_{B_0} = r_1 - \text{rank } B_0 = r_1 - n_2 = n - m - n_1 - n_2 = \rho$, то $(r_1 \times r_1)$ -вимірну матрицю P_{B_0} замінимо на $(r_1 \times \rho)$ -вимірну матрицю P_ρ , яка складена із ρ лінійно незалежних стовпців матриці P_{B_0} , де P_{B_0} — ортопроектор, який проектує простір R^{r_1} на $\ker B_0$. Система (6) при умові $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$ має r_1 -параметричну сім'ю розв'язків $x_0(t, c_0) = X_{r_1}(t) c_0 + F_{-1}(t)$, де c_0 — r_1 -вимірний вектор констант, який буде однозначно визначено на наступному кроці з умови розв'язності системи для $x_1(t)$, $F_{-1}(t)$ — частинний розв'язок, $F_{-1}(t) = \tilde{f}_{-1}(t) + \Psi_0(t) B_0^+ \tilde{b}$. Методом підстановки отримаємо

$$\bar{F}_{-1}(t) := \tilde{f}(t) + \left(\int_a^t \int_a^b [K(\tau, s) X_{r_1}(s) + K_1(\tau, s) \dot{X}_{r_1}(s)] ds d\tau \right) \bar{c}_{-1} + \Psi_0(t) B_0^+ \tilde{b},$$

$$L(t) := \int_a^b [K(t, s)X_{r_1}(s) + K_1(t, s)\dot{X}_{r_1}(s)] ds, \quad F_{-1}(t) = \bar{F}_{-1}(t) + L(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

При ε^1 для знаходження $x_1(t)$ отримаємо лінійну неоднорідну систему

$$\dot{x}_1(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_1(s) + B(s)\dot{x}_1(s)] ds = \int_a^b [K(t, s)x_0(s) + K_1(t, s)\dot{x}_0(s)] ds.$$

Нехай $f_0(t) := \int_a^b [K(t, s)x_0(s) + K_1(t, s)\dot{x}_0(s)] ds$, тоді система матиме вигляд

$$\dot{x}_1(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_1(s) + B(s)\dot{x}_1(s)] ds = f_0(t). \quad (8)$$

Із умови розв'язності рівняння (8)

$$P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}_0 = 0, \quad (9)$$

де $\tilde{b}_0 = \int_a^b [A(s)\tilde{f}_0(s) + B(s)f_0(s)] ds$, $\tilde{f}_0(t) = \int_a^t f_0(s) ds$, одержимо

$$P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}_0 = P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(s) \int_a^s \int_a^b [K(\tau, s)x_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{x}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ \left. \left. + B(s) \int_a^b [K(s, \tau)x_0(\tau) + K_1(s, \tau)\dot{x}_0(\tau)] d\tau \right] ds \right) = 0.$$

Врахувавши, що

$$x_0(t, c_0) = X_{r_1}(t)c_0 + F_{-1}(t),$$

$$M_{-1}(t) := \int_a^b [K(t, s)\bar{F}_{-1}(s) + K_1(t, s)\dot{\bar{F}}_{-1}(s)] ds,$$

$$\tilde{M}_{-1}(t) = \int_a^t M_{-1}(s) ds, \quad \tilde{L}(t) = \int_a^t L(s) ds,$$

$$\begin{aligned} \tilde{b}_0 = & \left(\int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt \right) c_0 + \int_a^b [A(t)\tilde{M}_{-1}(t) + B(t)M_{-1}(t)] dt + \\ & + \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)\tilde{L}(s) + K_1(\tau, s)L(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ & \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)\tilde{L}(s) + K_1(t, s)L(s)] ds \right] dt \right) P_\rho c_\rho, \end{aligned}$$

і підставивши \tilde{b}_0 в умову (9), отримаємо алгебраїчну систему відносно c_0

$$\begin{aligned} B_0 c_0 = & -P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b [A(t)\tilde{M}_{-1}(t) + B(t)M_{-1}(t)] dt + \right. \\ & + \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)\tilde{L}(s) + K_1(\tau, s)L(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ & \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)\tilde{L}(s) + K_1(t, s)L(s)] ds \right] dt \right) P_\rho c_\rho, \end{aligned}$$

яка при виконанні умови $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$ має ρ -параметричну сім'ю розв'язків

$$\bar{c}_0 := B_0^+ P_{D_{d_1}^*} \int_a^b [A(t)\tilde{M}_{-1}(t) + B(t)M_{-1}(t)] dt,$$

$$\begin{aligned} D_0 := & E_{r_1} - B_0^+ P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)\tilde{L}(s) + K_1(\tau, s)L(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ & \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)\tilde{L}(s) + K_1(t, s)L(s)] ds \right] dt \right), \end{aligned}$$

$$c_0 = \bar{c}_0 + D_0 P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Тоді система (6) має ρ -параметричну сім'ю розв'язків

$$\bar{x}_0(t, \bar{c}_0) := X_{r_1}(t)\bar{c}_0 + \bar{F}_{-1}(t, \bar{c}_{-1}), \quad \bar{X}_0(t) := X_{r_1}(t)D_0 + \tilde{L}(t),$$

$$x_0(t, c_\rho) = \bar{x}_0(t, \bar{c}_0) + \bar{X}_0(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Система (8) при виконанні умови $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$ має r_1 -параметричну сім'ю розв'язків $x_1(t, c_1) = X_{r_1}(t)c_1 + F_0(t)$, де $F_0(t) = \tilde{f}_0(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \tilde{b}_0$ — частинний розв'язок, c_1 — r_1 -вимірний вектор констант, який буде однозначно визначено на наступному кроці з умови розв'язності рівняння для $x_2(t)$.

Як і у попередньому випадку, отримаємо

$$\begin{aligned} \bar{F}_0(t) := & \left(\tilde{L}(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt \right) \bar{c}_0 + \\ & + \left(\tilde{M}_{-1}(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{M}_{-1}(t) + B(t)M_{-1}(t)] dt \right), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} H_0(t) := & \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)\bar{X}_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{\bar{X}}_0(s)] ds d\tau + \\ & + \Psi_0(t)B_0^+ \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)\bar{X}_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{\bar{X}}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ & \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)\bar{X}_0(s) + K_1(t, s)\dot{\bar{X}}_0(s)] ds \right] dt \right), \end{aligned}$$

$$F_0(t) = \bar{F}_0(t) + H_0(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

При ε^2 для знаходження $x_2(t)$ отримаємо лінійну неоднорідну систему

$$\dot{x}_2(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_2(s) + B(s)\dot{x}_2(s)] ds = \int_a^b [K(t, s)x_1(s) + K_1(t, s)\dot{x}_1(s)] ds.$$

Нехай $f_1(t) = \int_a^b [K(t, s)x_1(s) + K_1(t, s)\dot{x}_1(s)] ds$, тоді система матиме вигляд

$$\dot{x}_2(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_2(s) + B(s)\dot{x}_2(s)] ds = f_1(t). \tag{10}$$

Методом підстановки знаходимо

$$f_1(s) = L(s)c_1 + \int_a^b [K(\tau, s)F_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{F}_0(s)] ds, \quad \tilde{f}_1(t) = \int_a^t f_1(s) ds,$$

$$\begin{aligned} \tilde{b}_1 &= \int_a^b [A(t)\tilde{f}_1(t) + B(s)f_1(t)] dt = \left(\int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt \right) c_1 + \\ &+ \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)F_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{F}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ &\left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)F_0(s) + K_1(t, s)\dot{F}_0(s)] ds \right] dt \right). \end{aligned}$$

Із умови розв'язності системи (10) $P_{D_{d_1}^*} \tilde{b}_1 = 0$ отримаємо алгебраїчну систему відносно c_1 :

$$\begin{aligned} B_0 c_1 &= -P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)F_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{F}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ &\left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)F_0(s) + K_1(t, s)\dot{F}_0(s)] ds \right] dt \right), \end{aligned}$$

яка буде розв'язною при виконанні умови $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$ і матиме ρ -параметричну сім'ю розв'язків. Нехай

$$\begin{aligned} M_0(t) &:= \int_a^b [K(t, s)\bar{F}_0(s) + K_1(t, s)\dot{\bar{F}}_0(s)] ds, \quad \tilde{M}_0(t) = \int_a^t M_0(\tau) d\tau, \\ \bar{c}_1 &:= B_0 P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b [A(t)\tilde{M}_0(t) + B(t)M_0(t)] dt \right), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D_1 &:= E_{r_1} - B_0^+ P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)H_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ &\left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)H_0(s) + K_1(t, s)\dot{H}_0(s)] ds \right] dt \right). \end{aligned}$$

Тоді $c_1 = \bar{c}_1 + D_1 P_{\rho} c_{\rho} \quad \forall c_{\rho} \in \mathbb{R}^{\rho}$. Таким чином, одержимо

$$\bar{x}_1(t, \bar{c}_1) := X_{r_1}(t)\bar{c}_1 + \bar{F}_0(t), \quad \bar{X}_1(t) := X_{r_1} D_1 + H_0(t).$$

Розв'язок системи (8) має вигляд

$$x_1(t, c_\rho) = \bar{x}_1(t, \bar{c}_1) + \bar{X}_1(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Аналогічно розв'язок системи (10) має вигляд $x_2(t, c_2) = X_{r_1}(t)c_2 + F_1(t)$, де $F_1(t)$ — частинний розв'язок, $F_1(t) = \tilde{f}_1(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \tilde{b}_1$, c_2 — r_1 -вимірний вектор констант, який буде однозначно визначено на наступному кроці з умови розв'язності системи для $x_3(t)$. Тоді маємо

$$\begin{aligned} \bar{F}_1(t) = & \left(\tilde{L}(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt \right) \bar{c}_1 + \\ & + \left(\tilde{M}_0(t) + \Psi_0(t)B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{M}_0(t) + B(t)M_0(t)] dt \right), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} H_1(t) := & \tilde{L}(t)D_1 + \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)H_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_0(s)] ds d\tau + \\ & + \Psi_0(t)B_0^+ D_1 \int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt + \\ & + \Psi_0(t)B_0^+ \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)H_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_0(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ & \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(\tau, s)H_0(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_0(s)] ds \right] dt \right), \end{aligned}$$

$$F_1(t) = \bar{F}_1(t) + H_1(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Нехай

$$M_1(t) := \int_a^b [K(t, s)\bar{F}_1(s) + K_1(t, s)\dot{\bar{F}}_1(s)] ds, \quad \tilde{M}_1(t) = \int_a^t M_1(\tau) d\tau,$$

$$\bar{c}_2 := B_0 P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b [A(t)\tilde{M}_1(t) + B(t)M_1(t)] dt \right),$$

$$D_2 := E_{r_1} - B_0^+ P_{D_{d_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b [K(\tau, s)H_1(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_1(s)] ds d\tau + \right. \right. \\ \left. \left. + B(t) \int_a^b [K(t, s)H_1(s) + K_1(t, s)\dot{H}_1(s)] ds \right] dt \right).$$

Таким чином, $c_2 = \bar{c}_2 + D_2 P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho$. Загальний розв'язок системи (9) має вигляд

$$x_2(t, c_\rho) = \bar{x}_2(t, \bar{c}_2) + \bar{X}_2(t) P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho,$$

де $\bar{x}_2(t, \bar{c}_2) := X_{r_1}(t)\bar{c}_2 + \bar{F}_1(t)$, $\bar{X}_2(t) := X_{r_1} D_2 + H_1(t)$.

Використовуючи метод математичної індукції, легко показати, що для знаходження коефіцієнтів ряду Лорана $x_k(t, c_k)$ на кожному наступному кроці отримуємо інтегродиференціальну систему

$$\dot{x}_k(t) - \Phi(t) \int_a^b [A(s)x_k(s) + B(s)\dot{x}_k(s)] ds = f_{k-1}(t), \quad (11)$$

де $f_{k-1}(t) = \int_a^b [K(t, s)x_{k-1}(s) + K_1(t, s)\dot{x}_{k-1}(s)] ds$.

Якщо умова $P_{B_0^*} P_{D_{d_1}^*} = 0$ виконується, то система (11) має r_1 -параметричну сім'ю розв'язків

$$x_k(t, c_k) = X_{r_1}(t)c_k + F_{k-1}(t), \quad (12)$$

де складові елементи (12) визначаються із такої ітераційної процедури:

$$\bar{F}_{k-1}(t) = \left(\tilde{L}(t) + \Psi_0(t) B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t)] dt \right) \bar{c}_{k-1} + \\ + \left(\tilde{M}_{k-2}(t) + \Psi_0(t) B_0^+ \int_a^b [A(t)\tilde{M}_{k-2}(t) + B(t)M_{k-2}(t)] dt \right),$$

$$\begin{aligned}
 H_{k-1}(t) := & \tilde{L}(t)D_{k-1} + \int_a^t \int_a^b \left[K(\tau, s)H_{k-2}(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_{k-2}(s) \right] ds d\tau + \\
 & + \Psi_0(t)B_0^+ D_{k-1} \int_a^b \left[A(t)\tilde{L}(t) + B(t)L(t) \right] dt + \\
 & + \Psi_0(t)B_0^+ \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b \left[K(\tau, s)H_{k-2}(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_{k-2}(s) \right] ds d\tau + \right. \right. \\
 & \left. \left. + B(t) \int_a^b \left[K(\tau, s)H_{k-2}(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_{k-2}(s) \right] ds \right] dt \right),
 \end{aligned}$$

$$F_{k-1}(t) = \bar{F}_{k-1}(t) + H_{k-1}(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Нехай

$$M_{k-1}(t) := \int_a^b \left[K(t, s)\bar{F}_{k-1}(s) + K_1(t, s)\dot{\bar{F}}_{k-1}(s) \right] ds, \quad \tilde{M}_{k-1}(t) = \int_a^t M_{k-1}(\tau) d\tau,$$

тоді

$$\bar{c}_k := -B_0 P_{D_{a_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t)\tilde{M}_{k-1}(t) + B(t)M_{k-1}(t) \right] dt \right),$$

$$\begin{aligned}
 D_k := & E_{r_1} - B_0^+ P_{D_{a_1}^*} \left(\int_a^b \left[A(t) \int_a^t \int_a^b \left[K(\tau, s)H_{k-1}(s) + K_1(\tau, s)\dot{H}_{k-1}(s) \right] ds d\tau + \right. \right. \\
 & \left. \left. + B(t) \int_a^b \left[K(t, s)H_{k-1}(s) + K_1(t, s)\dot{H}_{k-1}(s) \right] ds \right] dt \right).
 \end{aligned}$$

Таким чином, $c_k = \bar{c}_k + D_k P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho$. Загальний розв'язок системи (11) має вигляд

$$x_k(t, c_\rho) = \bar{x}_k(t, \bar{c}_k) + \bar{X}_k(t)P_\rho c_\rho \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho,$$

де $\bar{x}_k(t, \bar{c}_k) := X_{r_1}(t)\bar{c}_k + \bar{F}_{k-1}(t)$, $\bar{X}_k(t) := X_{r_1}D_k + H_{k-1}(t)$.

Отже, при виконанні умови $P_{B_0^*} P_{D_{a_1}^*} = 0$ система (1) має ρ -параметричну сім'ю розв'язків при будь-яких $f(t) \in L_2[a; b]$ у вигляді ряду (4), який збігається при фіксованих $\varepsilon \in (0; \varepsilon_*]$:

$$x(t, \varepsilon) = \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k (\bar{x}_k(t, \bar{c}_k) + \bar{X}_k(t)P_\rho c_\rho) \quad \forall c_\rho \in \mathbb{R}^\rho.$$

Доведемо збіжність даного ряду, мажоруючи відповідні ряди:

$$x(t, \varepsilon) = \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{x}_k(t, \bar{c}_k) + \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{X}_k(t) P_{\rho} c_{\rho}.$$

Спочатку доведемо збіжність ряду $\sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{x}_k(t, \bar{c}_k)$. Оцінимо коефіцієнти $\bar{x}_k(t, \bar{c}_k)$ і \bar{c}_k для $t \in [a; b]$. Нехай

$$\alpha = \|A(t)\|, \quad \beta = \|B(t)\|, \quad \beta_0 = \|B_0(t)\|, \quad p = \|P_{D_{a_1}^*}\|,$$

$$k = \|K(t, s)\|, \quad k_1 = \|K_1(t, s)\|, \quad \psi_0 = \|\Psi_0(t)\|, \quad \omega = \|X_{r_1}(t)\|, \quad \gamma = \alpha + \beta, \quad \gamma_1 = k + k_1.$$

Далі подамо $\|\bar{x}_k(t, \bar{c}_k)\|$ через $\|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|$. На першому кроці отримаємо

$$\bar{x}_1(t, \bar{c}_1) = X_{r_1} \bar{c}_1 + \bar{F}_0(t, \bar{c}_0),$$

$$\|\bar{F}_0(t, \bar{c}_0)\| \leq \gamma_1(1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|.$$

Таким чином, $\|\bar{c}_1\| \leq \beta_0 p \gamma_1^2 \gamma (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|$, тоді

$$\|\bar{x}_1(t, \bar{c}_1)\| \leq \omega \|\bar{c}_1\| + \|\bar{F}_0(t, \bar{c}_0)\| \leq (\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1)(1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \gamma_1 \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|.$$

Відповідно

$$\|\bar{c}_2\| \leq \beta_0 p \gamma_1 \gamma \|\bar{F}_1(t, \bar{c}_1)\| \leq \beta_0 p \gamma_1^3 \gamma (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma)^2 (\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1) \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|,$$

$$\|\bar{x}_2(t, \bar{c}_2)\| \leq \omega \|\bar{c}_2\| + \|\bar{F}_1(t, \bar{c}_1)\| \leq [(\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1)(1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \gamma_1]^2 \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|.$$

Продовжуючи цей процес, легко помітити, що для коефіцієнтів $\bar{c}_k \in \mathbb{R}^{r_1}$, $\bar{x}_k(t, \bar{c}_k)$ справеджуються оцінки

$$\|\bar{c}_k\| \leq \beta_0 p \gamma_1 \gamma \gamma_1^{k+1} (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma)^k (\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1) \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|,$$

$$\|\bar{x}_k(t, \bar{c}_k)\| \leq [\gamma_1 (\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1) (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma)]^k \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|, \quad k = 1, 2, \dots$$

Нехай $N_1 = \gamma_1 (\omega \beta_0 p \gamma_1 \gamma + 1) (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma)$, тоді для будь-якого $t \in [a, b]$ відповідний мажорантний ряд матиме вигляд $\varepsilon^{-1} \|\bar{x}_{-1}(t, \bar{c}_{-1})\| + \sum_{i=0}^{\infty} \varepsilon^i N_1^i \|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|$. При цьому $\|\bar{x}_{-1}(t, \bar{c}_{-1})\|$ та $\|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\|$ обмежені. Тому для будь-якого $t \in [a, b]$ і фіксованого $\varepsilon \in (0, \varepsilon_*)$, де $\varepsilon_* < \frac{1}{N_1}$, даний ряд рівномірно збіжний. Розглянемо ряд $\sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{X}_k(t) P_{\rho} c_{\rho}$. Подамо $\|\bar{X}_k(t)\|$ через $\|\bar{X}_0(t)\|$. На першому кроці отримаємо

$$\bar{X}_1(t) = X_{r_1} D_1 + H_0(t, s), \quad \|H_0(t)\| \leq \gamma_1 (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \|\bar{X}_0(t)\|,$$

тоді

$$\|\bar{X}_1(t)\| \leq (\omega \gamma \gamma_1 + 1) \|H_0(t)\| \leq (\omega \gamma \gamma_1 + 1) (1 + \psi_0 \beta_0 \gamma) \gamma_1 \|\bar{X}_0(t)\|.$$

На другому кроці

$$\begin{aligned}\|\bar{X}_2(t)\| &\leq (\omega\gamma\gamma_1 + 1)\|H_1(t)\| \leq (\omega\gamma\gamma_1 + 1)(1 + \psi_0\beta_0\gamma)\gamma_1\|\bar{X}_1(t)\| \leq \\ &\leq [(\omega\gamma\gamma_1 + 1)(1 + \psi_0\beta_0\gamma)\gamma_1]^2 \|\bar{X}_0(t)\|.\end{aligned}$$

Продовжуючи цей процес, бачимо, що для коефіцієнтів $\bar{X}_k(t)$ справджуються оцінки

$$\|\bar{X}_k(t)\| \leq [(\omega\gamma\gamma_1 + 1)(1 + \psi_0\beta_0\gamma)\gamma_1]^k \|\bar{X}_0(t)\|, \quad k = 1, 2, \dots$$

Нехай $N_2 = (\omega\gamma\gamma_1 + 1)(1 + \psi_0\beta_0\gamma)\gamma_1$, тоді для будь-якого $t \in [a, b]$ маємо

$$\sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{X}_k(t) P_\rho c_\rho \leq \left[\varepsilon^{-1} \|\bar{X}_{-1}(t)\| + \sum_{i=0}^{\infty} \varepsilon^i N_2^i \|\bar{X}_0(t)\| \right] \|P_\rho c_\rho\|.$$

При цьому $\|\bar{X}_{-1}(t)\|$ та $\|\bar{X}_0(t)\|$ обмежені. Тому при будь-якому $t \in [a, b]$ і фіксованому $\varepsilon \in (0, \varepsilon_*)$, де $\varepsilon_* < \frac{1}{N_2}$, даний ряд рівномірно збіжний.

Виберемо $\varepsilon_* < \min\left(\frac{1}{N_1}, \frac{1}{N_2}\right)$, тоді ряд (4) буде рівномірно збіжним:

$$\begin{aligned}\sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k (\bar{x}_k(t, \bar{c}_k) + \bar{X}_k(t) P_\rho c_\rho) &\leq \varepsilon^{-1} [\|\bar{x}_{-1}(t, \bar{c}_{-1})\| + \|\bar{X}_{-1}(t)\| \|P_\rho c_\rho\|] + \\ &+ \sum_{k=0}^{\infty} \varepsilon^k N^k [\|\bar{x}_0(t, \bar{c}_0)\| + \|\bar{X}_0(t)\| \|P_\rho c_\rho\|] \quad \forall \varepsilon \in (0, \varepsilon_*] \quad \forall c_\rho \in R^\rho.\end{aligned}$$

Аналогічно показуємо збіжність ряду з похідних.

Зауваження 1. Умова (3) є достатньою умовою існування розв'язку системи (1). Якщо умова (3) не виконується, то розв'язок системи (1) у вигляді ряду (4) не існує, але може існувати у вигляді частини ряду Лорана типу (4) за степенями $-2, -3, \dots$ малого параметра ε .

Зауваження 2. Якщо додатково вимагати виконання умови $P_{B_0} = 0$, то система (1) буде мати єдиний розв'язок у вигляді збіжного ряду

$$x(t, \varepsilon) = \sum_{k=-1}^{\infty} \varepsilon^k \bar{x}_k(t, \bar{c}_k).$$

Автор висловлює подяку професору О. А. Бойчуку за постановку задачі та увагу до роботи.

1. *Самойленко А. М., Бойчук О. А., Кривошея С. А.* Крайові задачі для систем лінійних інтегро-диференціальних рівнянь з виродженим ядром // Укр. мат. журн. — 1996. — **48**, № 11. — С. 1576–1579.
2. *Кривошея С. А.* Умови розв'язності нетерових крайових задач для інтегро-диференціальних систем // Вісн. Київ. ун-ту. Фіз.-мат. науки. — 2001. — Вип. 4.

3. *Boichuk A. A., Samoilenko A. M.* Generalized inverse operators and Fredholm boundary-value problems. — Utrecht, The Netherlands: Koninklijke Brill NV, 2004.
4. *Vishik M. I., Lyusternik I. A.* Solution of some perturbation problems for matrices, self-adjoint and nonself-adjoint differential equations // *Uspechi Mat. Nauk.* — 1960. — **15**, № 3. — S. 3–80.

Одержано 02.12.11